

Od architektury korporacyjnej do infrastruktury informacyjnej państwa

Cel prezentacji

➤ **Wariant pesymistyczny:**

przedstawienie metodycznych uwarunkowań i dobrych praktyk w zakresie wdrażania podejścia architektonicznego w sektorze publicznym.

Cel prezentacji

➤ **Wariant realistyczny:**

zainspirowanie Państwa do podjęcia dyskusji nad mechanizmami strategicznego zarządzania rozwojem IT w sektorze publicznym.

➤ **Wariant pesymistyczny:**

przedstawienie metodycznych uwarunkowań i dobrych praktyk w zakresie wdrażania podejścia architektonicznego w sektorze publicznym.

Cel prezentacji

➤ **Wariant optymistyczny:**

przekonanie Państwa, że warto wykonać wysiłek organizacyjny w zakresie usystematyzowanego wdrażania architektury korporacyjnej państwa.

➤ **Wariant realistyczny:**

zainspirowanie Państwa do podjęcia dyskusji nad mechanizmami strategicznego zarządzania rozwojem IT w sektorze publicznym.

➤ **Wariant pesymistyczny:**

przedstawienie metodycznych uwarunkowań i dobrych praktyk w zakresie wdrażania podejścia architektonicznego w sektorze publicznym.

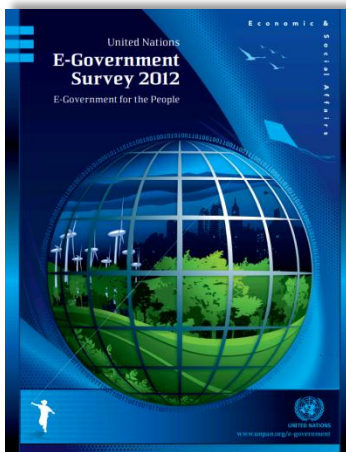
Plan wystąpienia

1. Koncepcja **cyfrowej transformacji** jako odpowiedź na dotychczasowy model informatyzacji państwa
2. Od architektury korporacyjnej do **architektury korporacyjnej państwa**
3. Cele opracowania architektury korporacyjnej państwa a budowa **infrastruktury informacyjnej państwa**
4. **Jak wdrożyć** architekturę korporacyjną państwa?
5. Zamiast podsumowania: **Co może pomóc we wdrożeniu** architektury korporacyjnej państwa?

Koncepcja cyfrowej transformacji jako odpowiedź na dotychczasowy model informatyzacji państwa

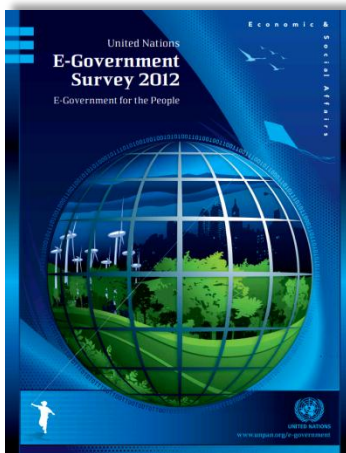
Ostatnio nawet w mediach niefachowych...

W marcu 2012 ONZ opublikowała raport na temat informatyzacji procesów zarządzania państwami. W raporcie tym **Polska zajęła 47. miejsce, podczas gdy w 2010 r. byliśmy na 45., a w 2008 r. na 33.** Wyprzedził nas Kazachstan, Chorwacja czy Rosja....

Na co należy zwrócić uwagę
przy tego typu raporcie?

To jest symptom, nie zaś przyczyna problemów

W marcu 2012 ONZ opublikowała raport na temat informatyzacji procesów zarządzania państwami. W raporcie tym **Polska zajęła 47. miejsce, podczas gdy w 2010 r. byliśmy na 45., a w 2008 r. na 33.** Wyprzedził nas Kazachstan, Chorwacja czy Rosja....

Pięć głównych barier występujących w dotychczasowym modelu informatyzacji

Bariera	Świat
Brak całościowej wizji wykorzystania technologii informatycznych w procesie modernizacji państwa.	

Pięć głównych barier występujących w dotychczasowym modelu informatyzacji

Bariera	Świat
Brak całościowej wizji wykorzystania technologii informatycznych w procesie modernizacji państwa.	✓
Brak właściciela przedsięwzięć modernizacji państwa z wykorzystaniem IT na najwyższym szczeblu decyzyjnym.	✓

Pięć głównych barier występujących w dotychczasowym modelu informatyzacji

Bariera	Świat
Brak całościowej wizji wykorzystania technologii informatycznych w procesie modernizacji państwa.	✓
Brak właściciela przedsięwzięć modernizacji państwa z wykorzystaniem IT na najwyższym szczeblu decyzyjnym.	✓
Brak rzeczywistego zaangażowania kluczowych interesariuszy w realizację niezbędnych zmian.	✓

Pięć głównych barier występujących w dotychczasowym modelu informatyzacji

Bariera	Świat
Brak całościowej wizji wykorzystania technologii informatycznych w procesie modernizacji państwa.	✓
Brak właściciela przedsięwzięć modernizacji państwa z wykorzystaniem IT na najwyższym szczeblu decyzyjnym.	✓
Brak rzeczywistego zaangażowania kluczowych interesariuszy w realizację niezbędnych zmian.	✓
Cichy opór przed podjęciem współpracy jednostek publicznych w zakresie wymiany/współdzielenia informacji.	✓

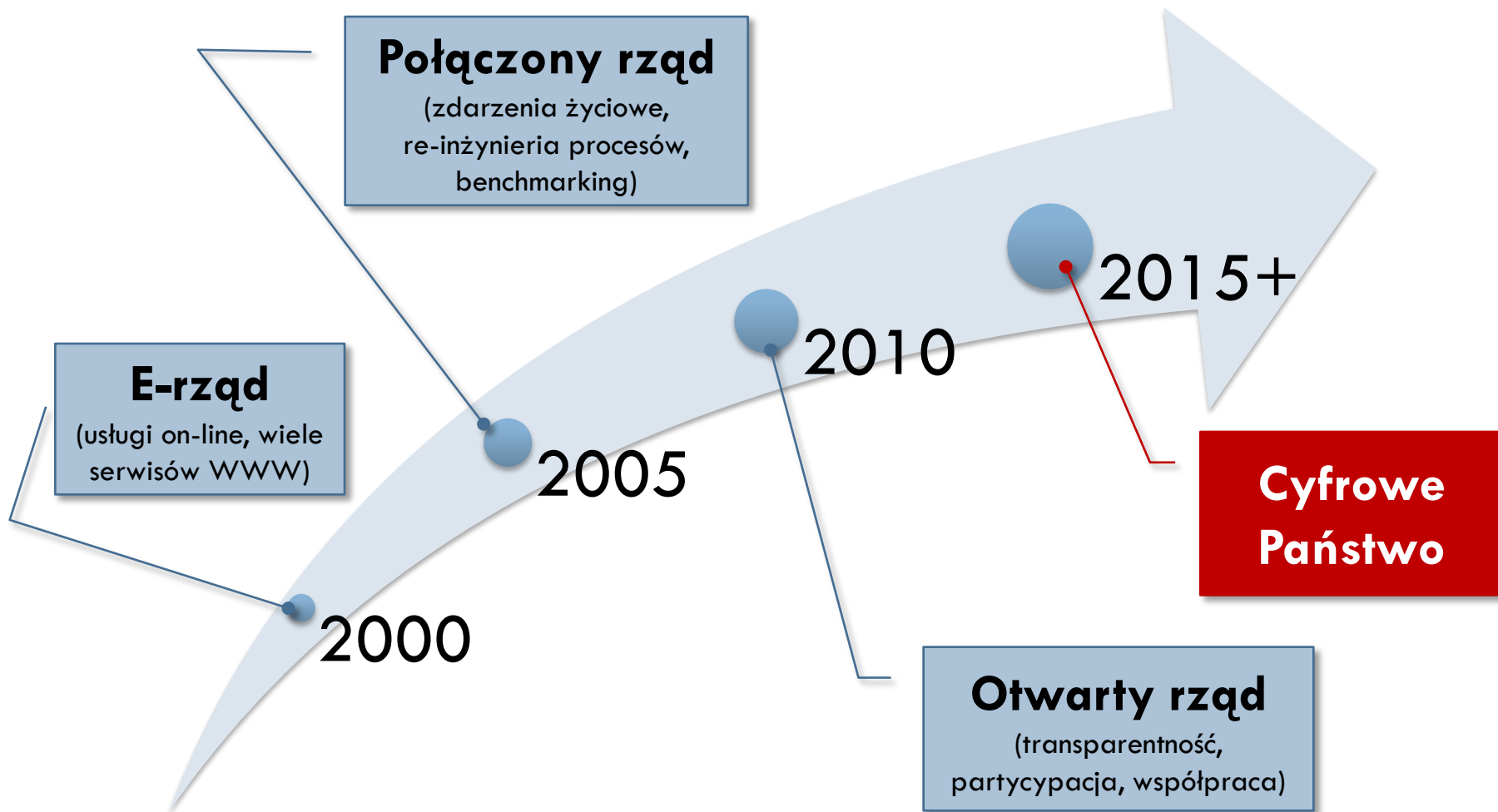
Pięć głównych barier występujących w dotychczasowym modelu informatyzacji

Bariera	Świat
Brak całościowej wizji wykorzystania technologii informatycznych w procesie modernizacji państwa.	✓
Brak właściciela przedsięwzięć modernizacji państwa z wykorzystaniem IT na najwyższym szczeblu decyzyjnym.	✓
Brak rzeczywistego zaangażowania kluczowych interesariuszy w realizację niezbędnych zmian.	✓
Cichy opór przed podjęciem współpracy jednostek publicznych w zakresie wymiany/współdzielenia informacji.	✓
Brak działających mechanizmów koordynowania i nadzorowania przedsięwzięć modernizacji państwa z zastosowaniem IT.	✓

Pięć głównych barier występujących w dotychczasowym modelu informatyzacji

Bariera	Świat	Polska
Brak całościowej wizji wykorzystania technologii informatycznych w procesie modernizacji państwa.	✓	
Brak właściciela przedsięwzięć modernizacji państwa z wykorzystaniem IT na najwyższym szczeblu decyzyjnym.	✓	
Brak rzeczywistego zaangażowania kluczowych interesariuszy w realizację niezbędnych zmian.	✓	
Cichy opór przed podjęciem współpracy jednostek publicznych w zakresie wymiany/współdzielenia informacji.	✓	
Brak działających mechanizmów koordynowania i nadzorowania przedsięwzięć modernizacji państwa z zastosowaniem IT.	✓	

Mapa drogowa rozwoju e-Państwa według Gartnera

Czym jest Cyfrowe Państwo

- **Cyfrowe Państwo jest postrzegane i funkcjonuje jako jedna, spójna całość** sterowana misją i zorientowana na dostarczanie **wartości publicznej** zarówno dla obywateli jak i przedsiębiorstw.

Fundamenty Cyfrowego Państwa

Przeływ informacji bez barier

Obywatel w centrum uwagi

Otwartość i partycypacja

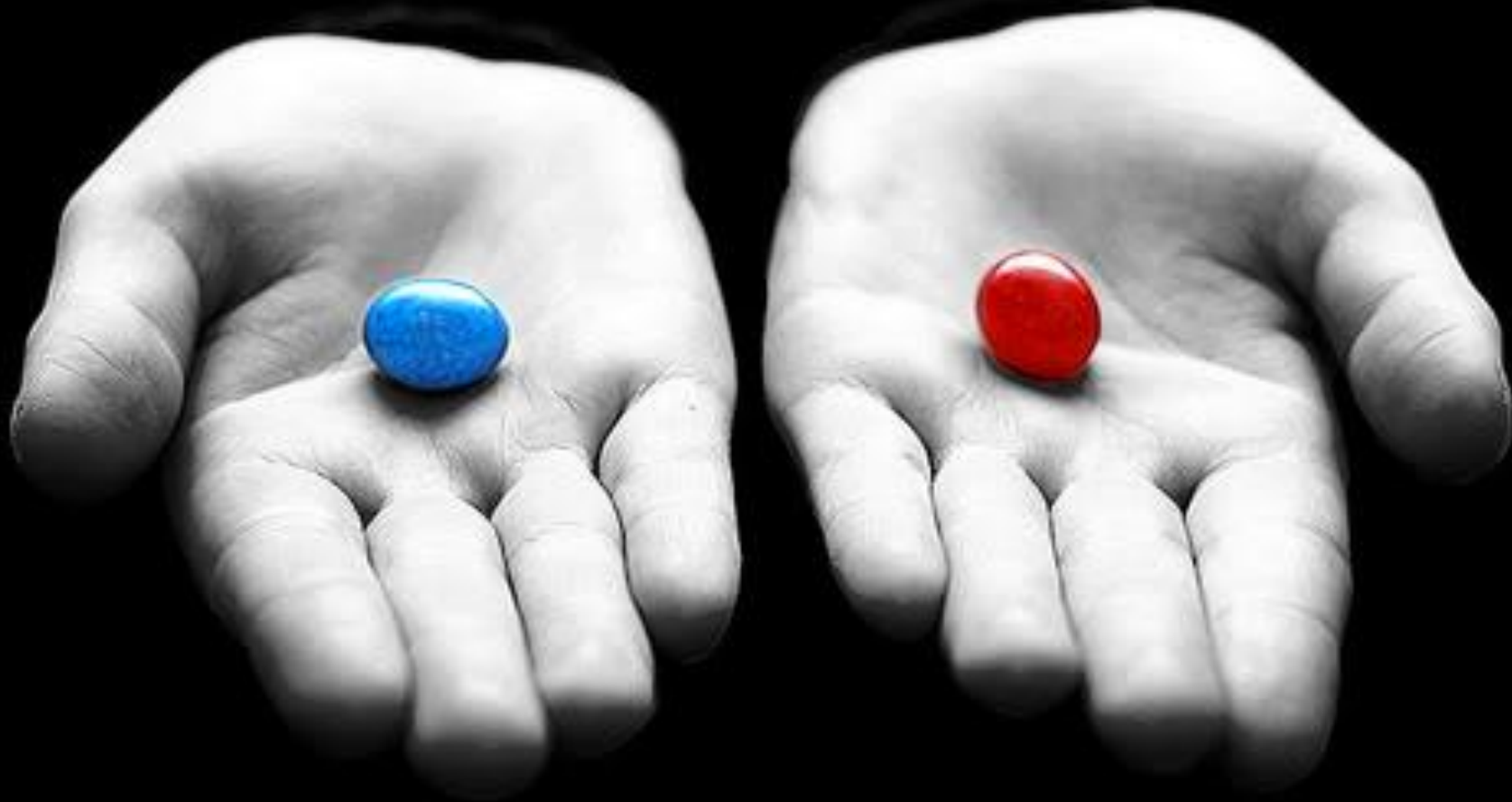

Prawo do prywatności

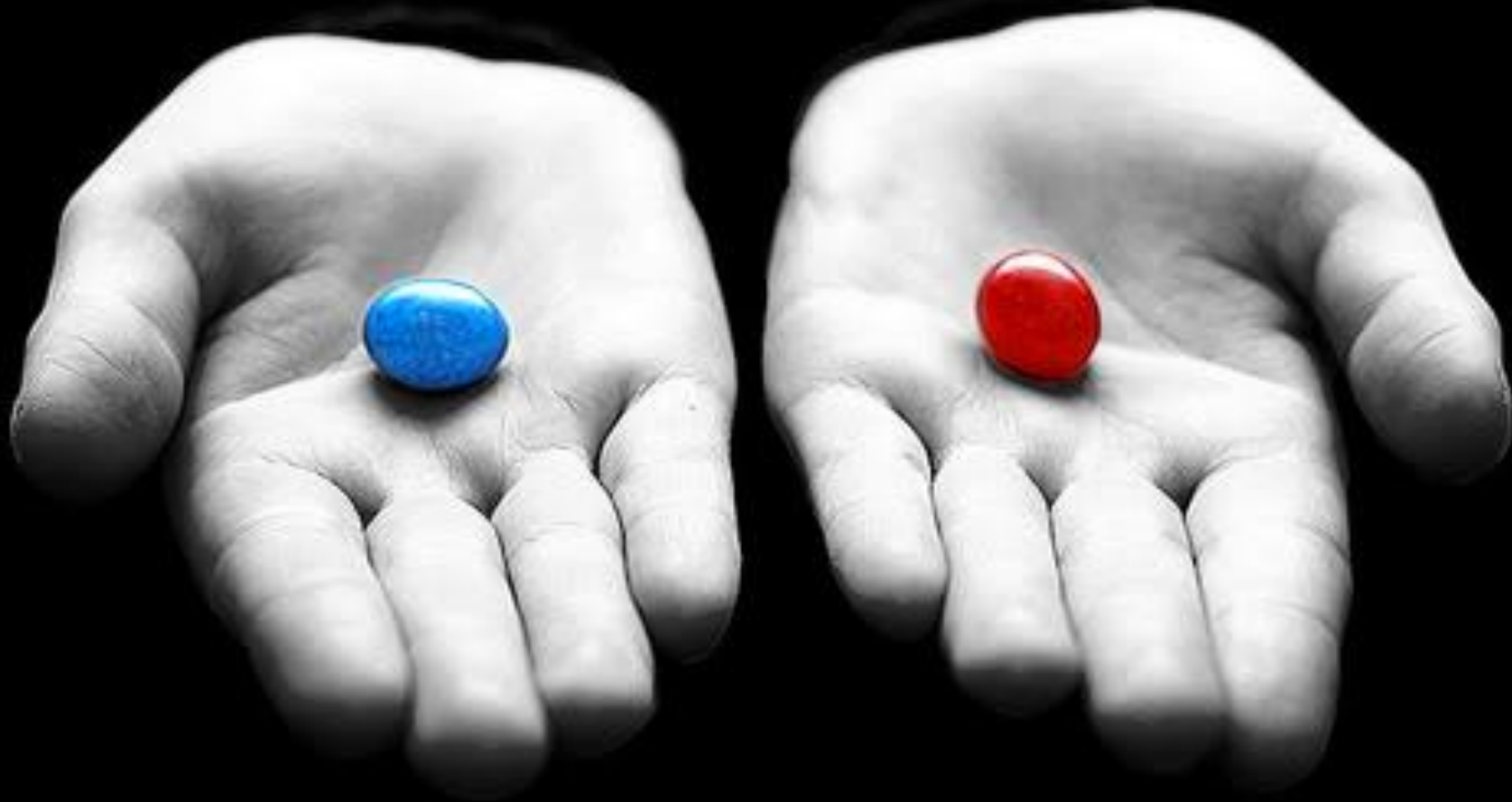
Są dwie możliwe drogi postępowania...

Droga „niebieskiej pigułki”

- Konstrukcja **PIP na lata 2007-2010** zawierała (...) istotną dysproporcję; projekty sektorowe były w nim reprezentowane silniej niż projekty ponadsektorowe. (...) **Doprowadziło [to] do powstawania rozwiązań silosowych, dziedzinowych o zasięgu maksymalnie jednego resortu.**
- **Nie sformułowano koncepcji jednolitego systemu informacyjnego państwa, w następstwie czego brakuje powiązań pomiędzy dziedzinowymi systemami poszczególnych resortów.** Tracony jest w ten sposób efekt synergii możliwy do uzyskania dzięki modernizacji procesów administracyjnych, szczególnie realizowanych horyzontalnie, w poprzek wertykalnych systemów dziedzinowych.

Są dwie możliwe drogi postępowania...

Odpowiedź na ograniczenia obecnego modelu informatyzacji państwa:

Cyfrowa transformacja państwa to:

- Strategiczna przebudowa państwa, prowadząca do powstania nowego modelu jego funkcjonowania, którego rdzeń stanowią będą technologie informacyjne.
- Wykorzystanie technologii informacyjnych w celu radykalnej poprawy funkcjonowania państwa w trzech wymiarach:
  - doświadczeń obywateli (zrozumienie ich potrzeb, wprowadzenie wielu kanałów świadczenia usług publicznych oraz elementów samoobsługi),
  - produktów i usług jakie dostarcza państwo,
  - modelu działania państwa (procesy i środowisko pracy).

Jak budować Cyfrowe Państwo?

- **Teza 1:** Aby wdrożyć w praktyce ideę Cyfrowego Państwa, niezbędna jest do tego odpowiednia **infrastruktura informacyjna**.
- **Teza 2:** Architektura korporacyjna państwa jest narzędziem **ułatwiającym** budowę **infrastruktury informacyjnej państwa**.

Infrastruktura informacyjna jako fundament realizacji Cyfrowego Państwa

Infrastruktura informacyjna państwa – zbiór:

- systemów i zasobów informacyjnych oraz ludzkich,
- procedur,
- modeli,

których zadaniem jest zgodnie z prawem **gromadzenie, przechowywanie, przetwarzanie i udostępnianie informacji** spełniających wymogi określonych norm w celu **realizacji zadań publicznych** (B. Szafrąński).

**Architektura
korporacyjna
państwa**

**Infrastruktura
informacyjna
państwa**

**Cyfrowe
Państwo**

**Narzędzie
zarządzania
i nadzoru**

**Podstawa
cyfrowej
transformacji**

**Cel
końcowy**

Od architektury korporacyjnej do architektury korporacyjnej państwa

Dr hab. Andrzej Sobczak, prof. SGH ■ Ośrodek Studiów nad Cyfrowym Państwem

E-mail:
andrzej@egov.pl

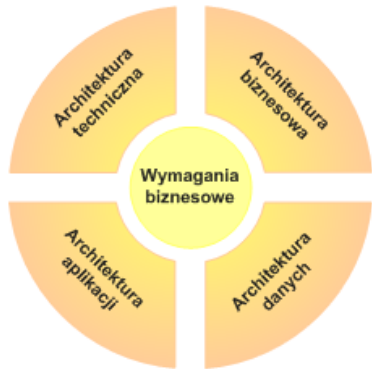
...
news ...
cial ...
ship; young people ...
ate with older ones. A be ...
sage communicates with the ...
communication noun
2 something that com
letter or mess
e.g.

Jednym z istotnych czynników powodzenia wdrożenia koncepcji architektury korporacyjnej państwa jest właściwa komunikacja.

Z tego względu niezmiernie ważny jest dobór stosowanego słownictwa.

Jak obecnie rozumiane jest pojęcie architektury korporacyjnej?

Stan „as-is”

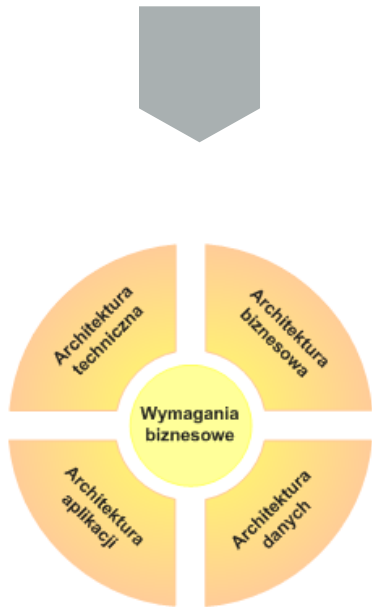

Stan „to-be”

Jak obecnie rozumiane jest pojęcie architektury korporacyjnej?

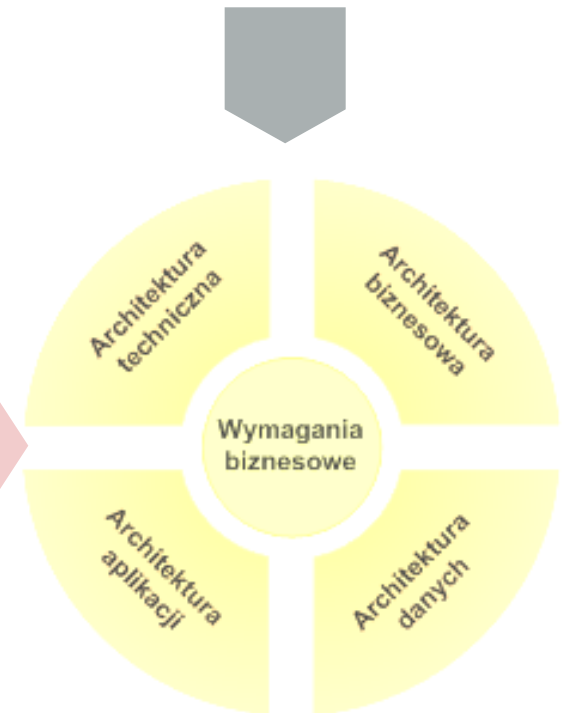
Stan „as-is”

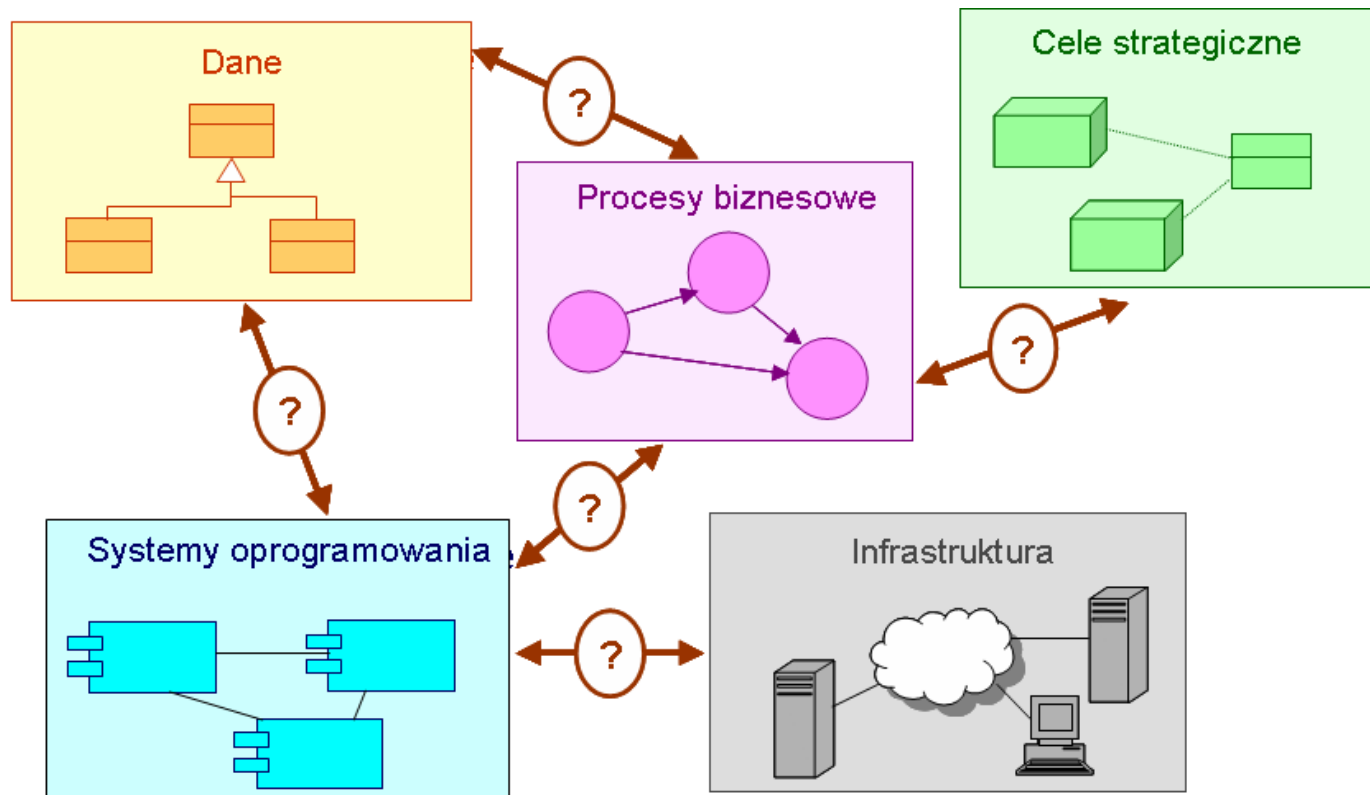
Pryncypia architektoniczne

Stan „to-be”

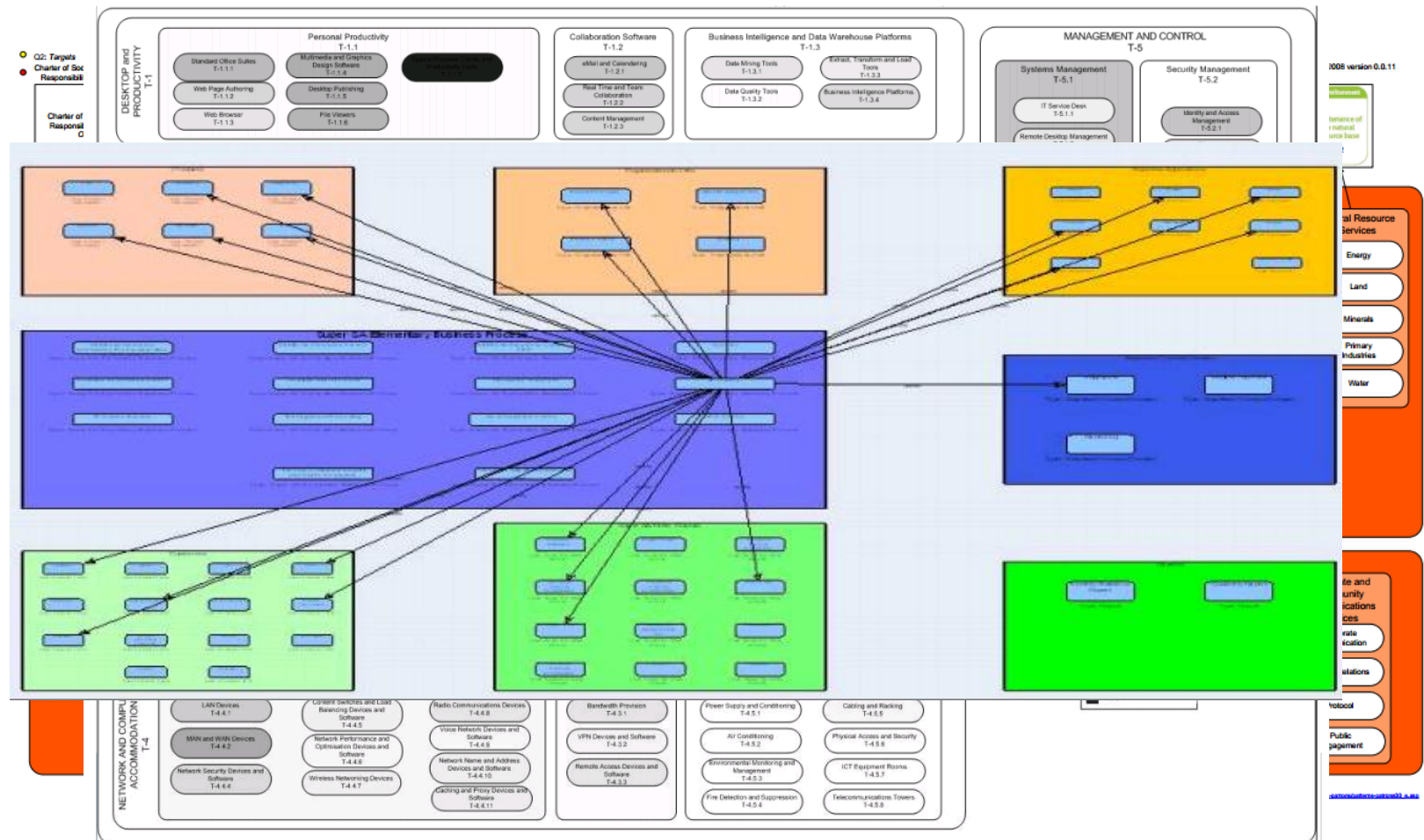

Jak obecnie rozumiane jest pojęcie architektury korporacyjnej?

Jak to może wyglądać w praktyce

- przykład stanu Queensland

Zakres, dla którego można budować architekturę korporacyjną

Inspiracje do podjęcia działań...

➤ Stany Zjednoczone

- Od 1996 roku w Stanach Zjednoczonych obowiązuje ustawa Clinger–Cohen Act (Information Technology Management Reform Act), która nakłada obowiązek posiadania przez jednostki federalne architektury systemów informacyjnych.
- Architektura ta ma koncentrować się na maksymalizowaniu korzyści związanych z zastosowaniem technologii informacyjnych przez jednostki federalne.

Inspiracje do podjęcia działań...

➤ **Singapur**

- Od 2002 r. w Singapurze są prowadzone prace nad rządową architekturą korporacyjną. Rozpoczęły się one od przygotowania architektury technicznej.
- Obecnie realizowana jest kolejna faza implementacji koncepcji architektury korporacyjnej – w ramach przedsięwzięcia „Whole-of-Government Enterprise Architecture”. Jego celem jest optymalizacja nakładów na zasoby IT, w kontekście identyfikacji strategicznych możliwości, jakie te zasoby mogą dostarczyć.

Inspiracje do podjęcia działań...

➤ Australia (stan Queensland)

- W ramach realizacji strategii „Tomorrow’s Queensland” i jej strategii cząstkowej „Toward Queensland through ICT” rządowe biuro CIO opracowało architekturę korporacyjną dla stanu. Obecnie powstała jej druga wersja (Queensland Government Enterprise Architecture 2.0).
- Architektura ta stanowić ma przewodnik dla jednostek stanowych w zakresie realizacji inicjatyw IT w celu podniesienia ich zgodności i efektywności.

Inspiracje do podjęcia działań...

➤ Finlandia

- Za projekt budowy architektury korporacyjnej państwa odpowiedzialne jest Ministerstwo Finansów, jednakże działanie to ma status „międzyresortowego”.
- Architektura koncentruje się na wymianie informacji, wspólnych podstawach technologicznych, usługach wspólnych oraz procesach realizowanych między agencjami.

Inspiracje do podjęcia działań...

➤ Dania

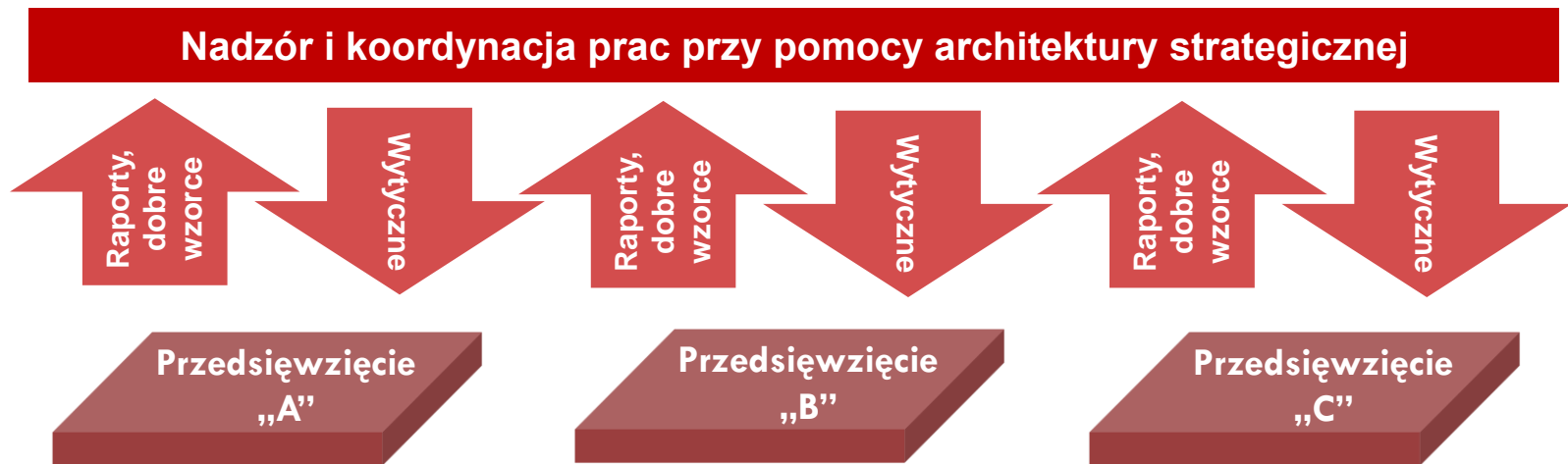
- Za projekt budowy architektury korporacyjnej państwa odpowiedzialne Ministerstwo Nauki, Technologii i Innowacji. Współpracuje ono z Ministerstwem Finansów jak również duńskimi jednostkami samorządowymi.
- Architektura koncentruje się na interoperacyjności, bezpieczeństwie, elastyczności oraz skalowalności tworzonych rozwiązań IT.

Inspiracje do podjęcia działań...

- Kanada (poziom państwa)
- Kanada (prowincja Ontario)
- Australia (poziom państwa)
- Nowa Zelandia
- Korea
- Holandia
- ...

Architektura korporacyjna państwa – próba definicji (1)

- **Podejście 1:** jest to architektura korporacyjna na poziomie strategicznym (**big picture**), koncentrująca się na **kluczowych dla Państwa przedsiębiorstwach**, ich **zmianach w czasie** oraz **relacjach** pomiędzy nimi.

Architektura korporacyjna państwa – próba definicji (2)

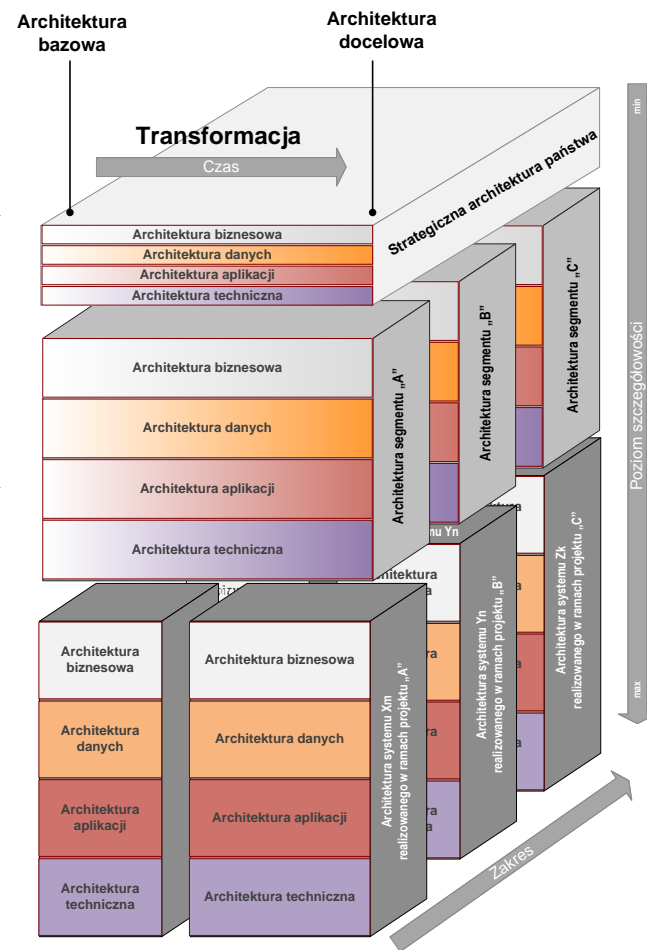
- **Podejście 2:** Jest to **kaskada architektur** o ustalonych poziomach szczegółowości, obejmująca administrację publiczną (rządową i samorządową) lub szerzej organizacje sektora publicznego.
  - Architektury niższego szczebla muszą być spójne z architekturą wyższego szczebla.

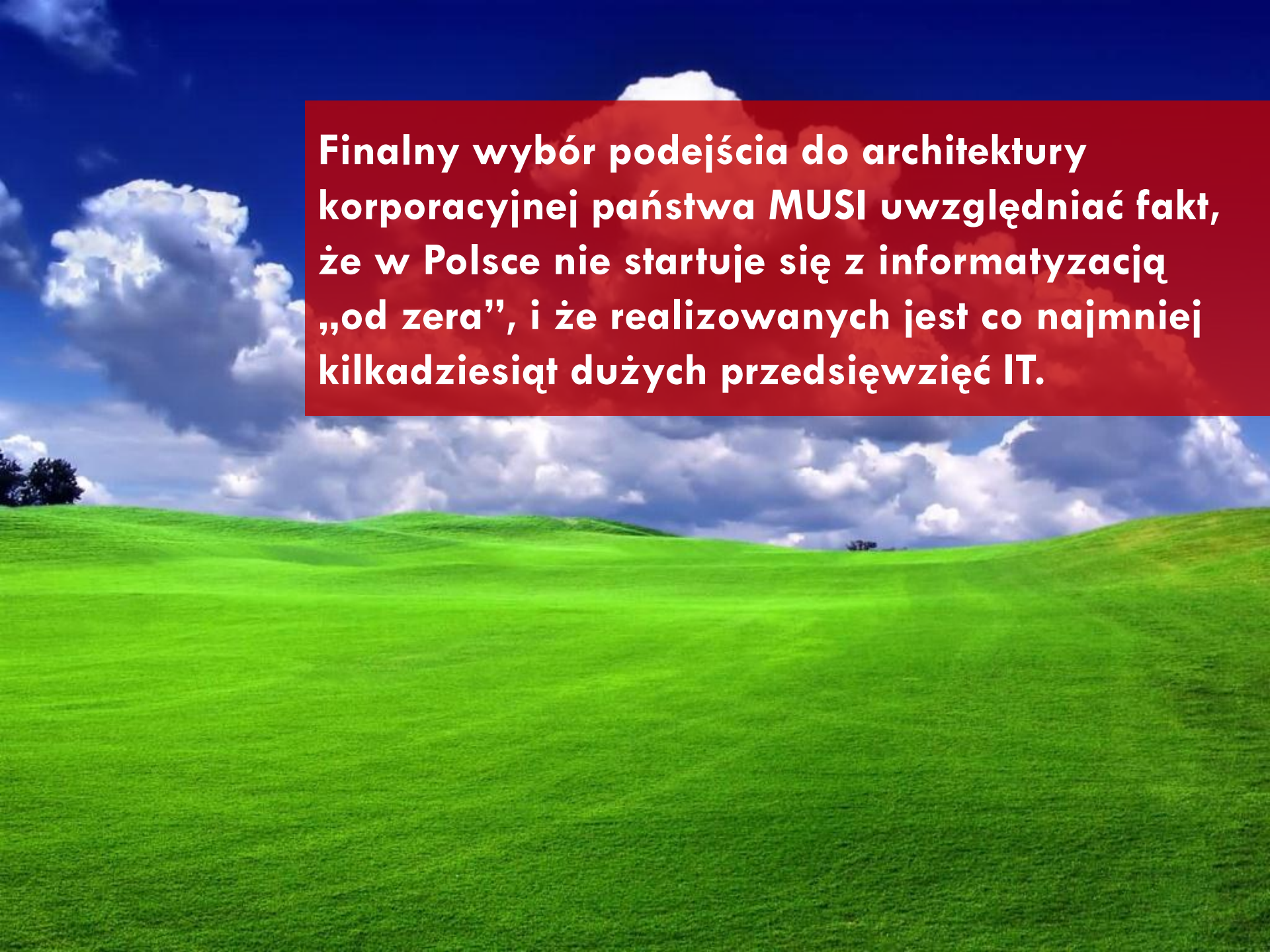
Pojęcie kaskady architektur

Architektura strategiczna (całości):
Minister odpowiedzialny
za dział informatyzacji/cyfryzację Państwa

Architektura segmentu (urzędu):
Dyrektor odpowiedzialny za IT w jednostce
publicznej/strategię jednostki

Architektura systemu IT:
Kierownik projektu IT realizowanego
w jednostce sektora publicznego

The background of the slide is a scenic landscape of rolling green hills under a bright blue sky with scattered white clouds. The hills are lush and vibrant, with a few small trees visible on the left and right horizons. The sky is a deep blue, and the clouds are bright white, creating a high-contrast, sunny atmosphere.

Finalny wybór podejścia do architektury korporacyjnej państwa MUSI uwzględniać fakt, że w Polsce nie startuje się z informatyzacją „od zera”, i że realizowanych jest co najmniej kilkadziesiąt dużych przedsięwzięć IT.

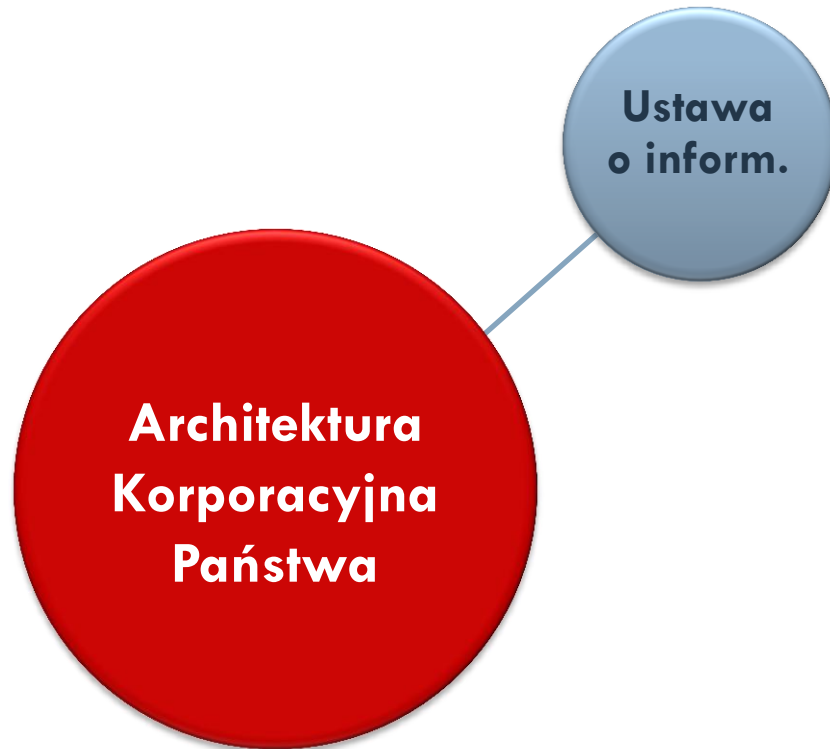
Kontekst wprowadzenia architektury korporacyjnej państwa

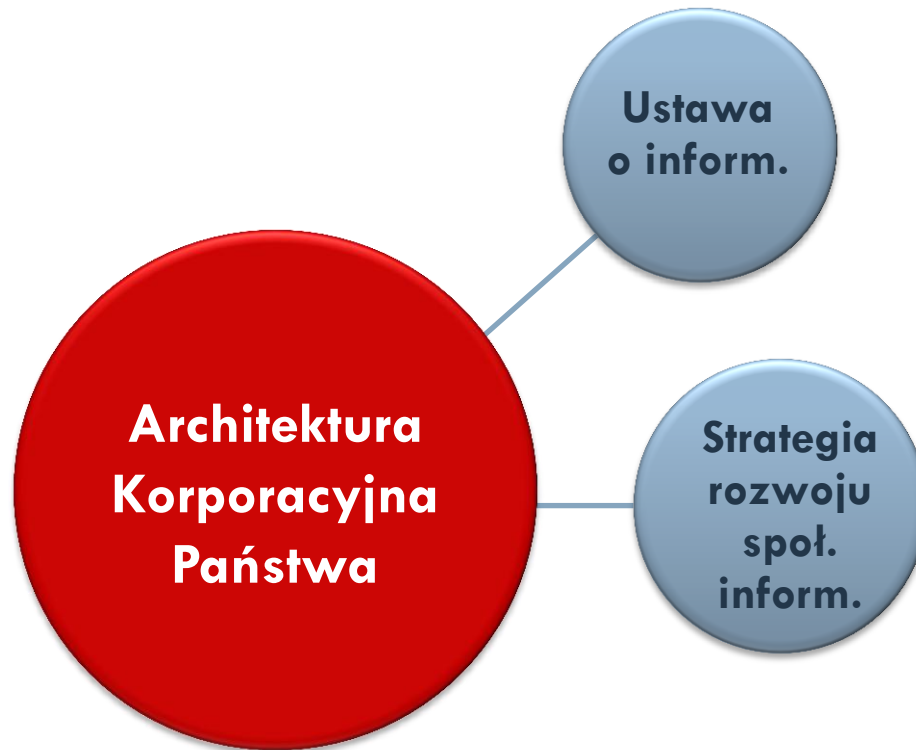

**Architektura
Korporacyjna
Państwa**

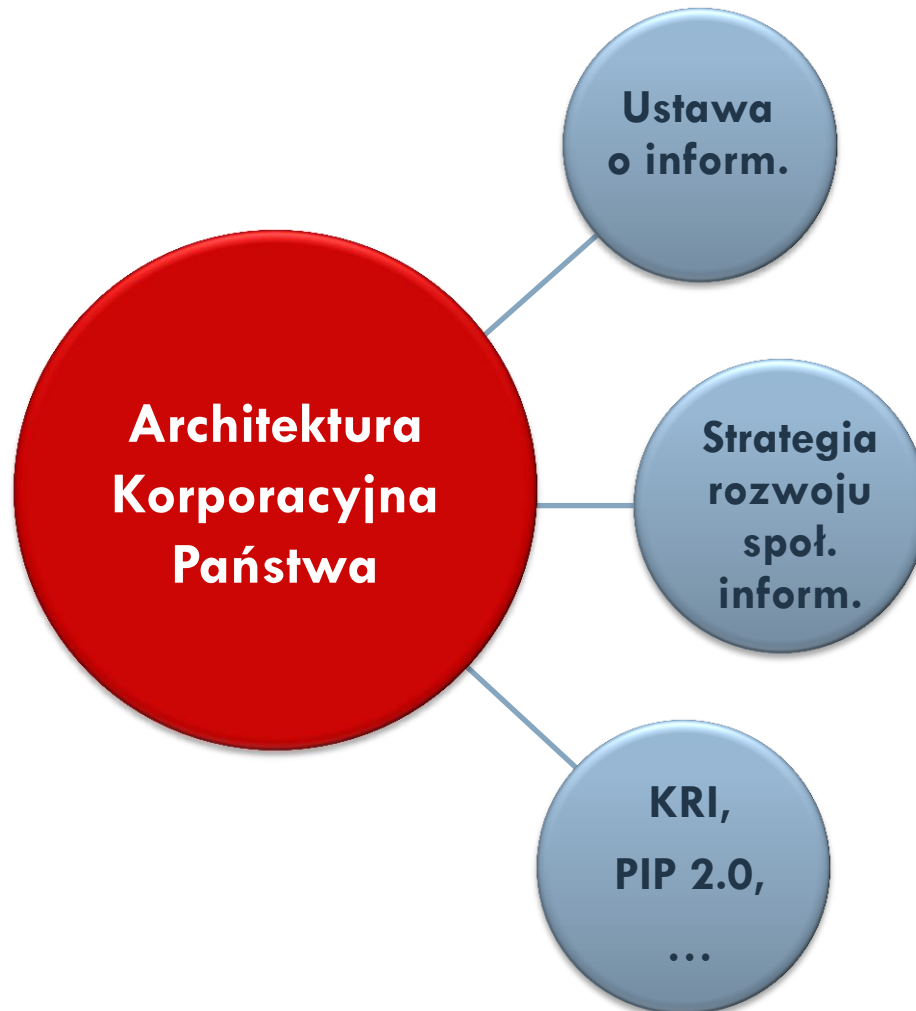
Kontekst wprowadzenia architektury korporacyjnej państwa

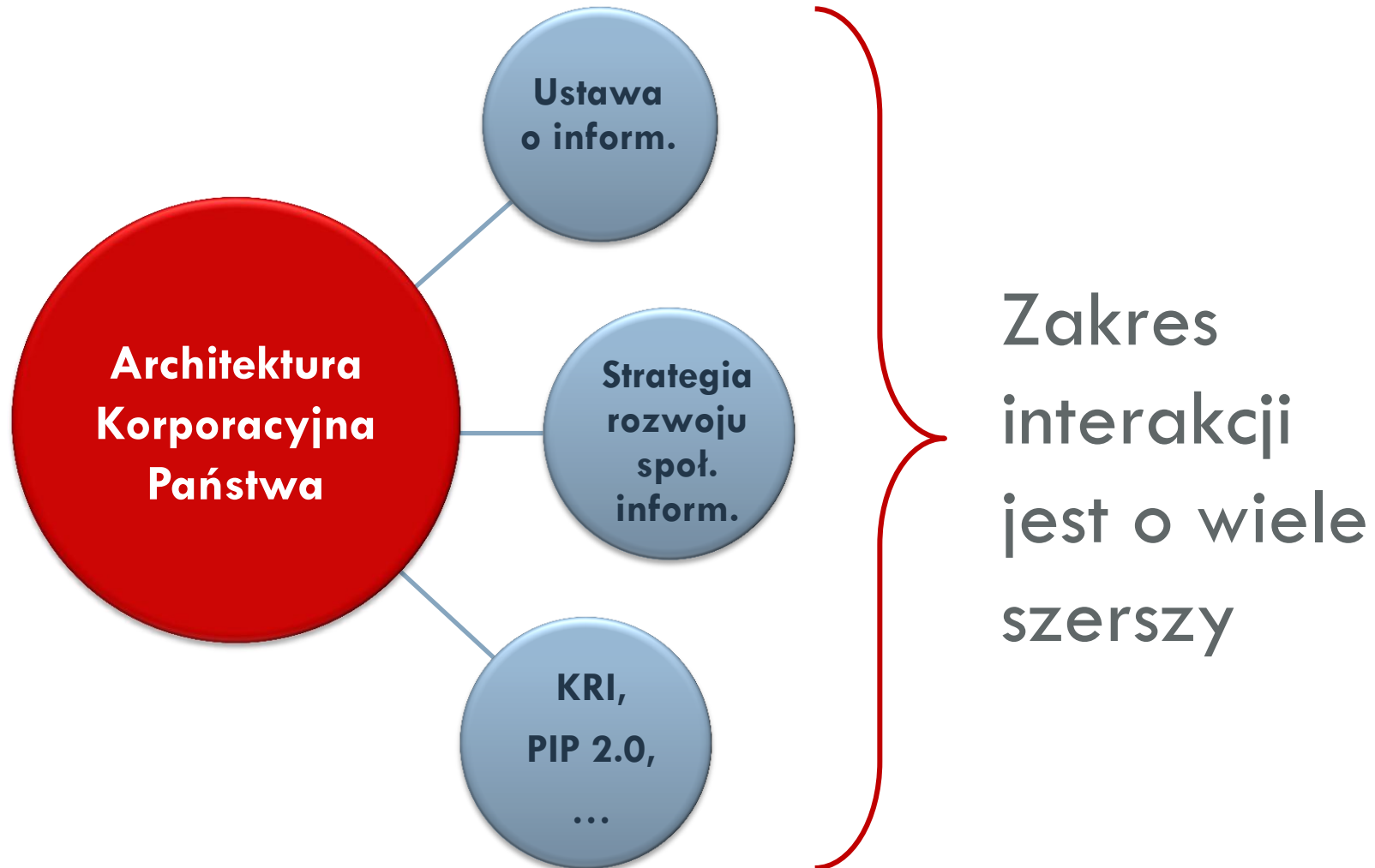
Kontekst wprowadzenia architektury korporacyjnej państwa

Kontekst wprowadzenia architektury korporacyjnej państwa

Kontekst wprowadzenia architektury korporacyjnej państwa

Cele opracowania architektury korporacyjnej państwa a budowa infrastruktury informacyjnej państwa

Punkt wyjścia: zapisy w projekcie PIP na lata 2011-2014

- Jednym z głównych narzędzi umożliwiających realizację nadrzędnych celów Planu bieżącej edycji jest **integracja systemów i zasobów informacyjnych o charakterze sektorowym w spójny (...) system informacyjny administracji publicznej.**
- Należy wypracować **mechanizm (...) koordynacji i nadzoru nad podejmowanymi w tym obszarze działaniami.**

Strategiczne cele architektury korporacyjnej państwa:

Zburzenie „chińskiego muru” pomiędzy jednostkami administracji publicznej i odejście od „Polski resortowej”.

An aerial photograph of a city, showing a dense grid of streets and buildings. In the foreground, a large, multi-level highway interchange with several overpasses and ramps is visible, cutting through the urban landscape. The image is in black and white, with a semi-transparent grey overlay on the left side containing text.

Strategiczne cele architektury korporacyjnej państwa:

Wprowadzenie mechanizmów pozwalających na koordynację budowy infrastruktury informacyjnej w skali całego państwa.

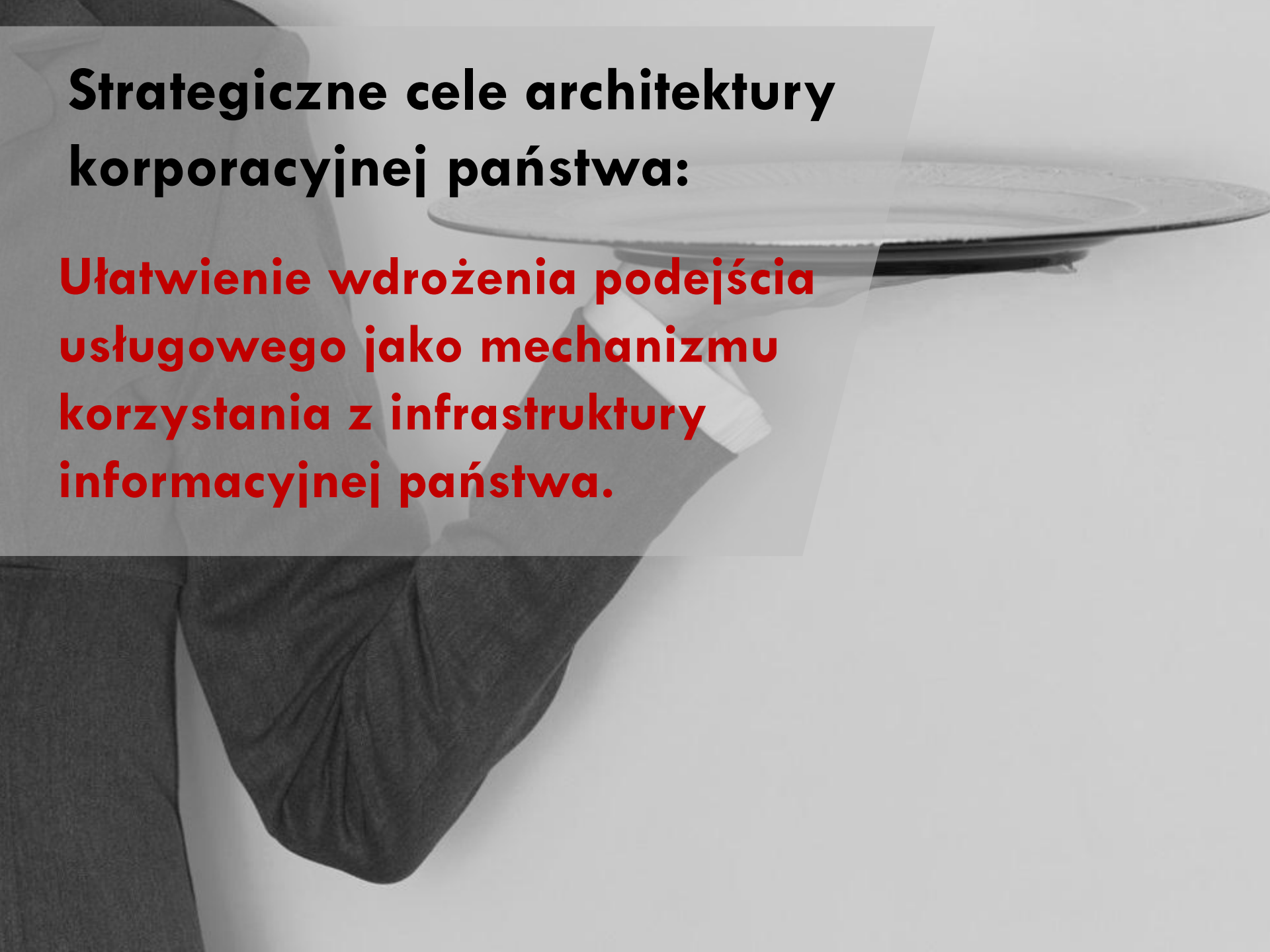
**Strategiczne cele architektury
korporacyjnej państwa:**

**Racjonalizacja nakładów ponoszonych
na infrastrukturę informacyjną państwa.**

Strategiczne cele architektury korporacyjnej państwa:

Wprowadzenie mechanizmów pozwalających na zarządzanie outsourcingiem, w ramach którego powstają elementy infrastruktury informacyjnej państwa.

A person in a dark suit is holding a silver tray with a white plate. The person's arm and hand are visible, wearing a white shirt cuff. The background is a plain, light-colored wall.

Strategiczne cele architektury korporacyjnej państwa:

Ułatwienie wdrożenia podejścia usługowego jako mechanizmu korzystania z infrastruktury informacyjnej państwa.

Korzyści związane z architekturą korporacyjną państwa – podsumowanie

Architektura korporacyjna państwa to narzędzie, a nie cel sam w sobie.

Ułatwia ona realizację pewnych prac – ale nie gwarantuje efektów.

Bez względu na definicję i przyjęte cele...

- Architektura korporacyjna **nie jest to zbiór nawet najlepszych modeli i opisów, ale mechanizm [narzędzie] wspomagający podejmowanie racjonalnych decyzji w organizacjach publicznych.**
- Architektura korporacyjna państwa **nie może być postrzegana jako zamach na samorządność** lecz jako wsparcie dla samorządów – w celu **zapewnienia skoordynowanych działań i racjonalizacji wydatków publicznych.**

Jak wdrożyć architekturę korporacyjną państwa

Produkt czy narzędzie?

**Architektura korporacyjna
państwa**

Produkt

**Ramy budowy architektury
korporacyjnej państwa**

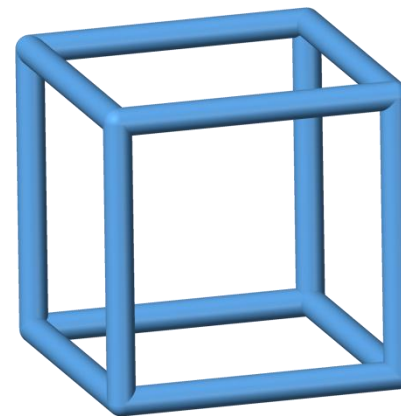
Narzędzie

Ramy budowy architektury korporacyjnej państwa

- Narzędzie umożliwiające zbudowanie spójnej architektury strategicznej lub kaskady architektur (od poziomu strategicznego dla administracji publicznej, do poziomu pojedynczej jednostki).

Ramy budowy architektury
≠
metodyka budowy architektury

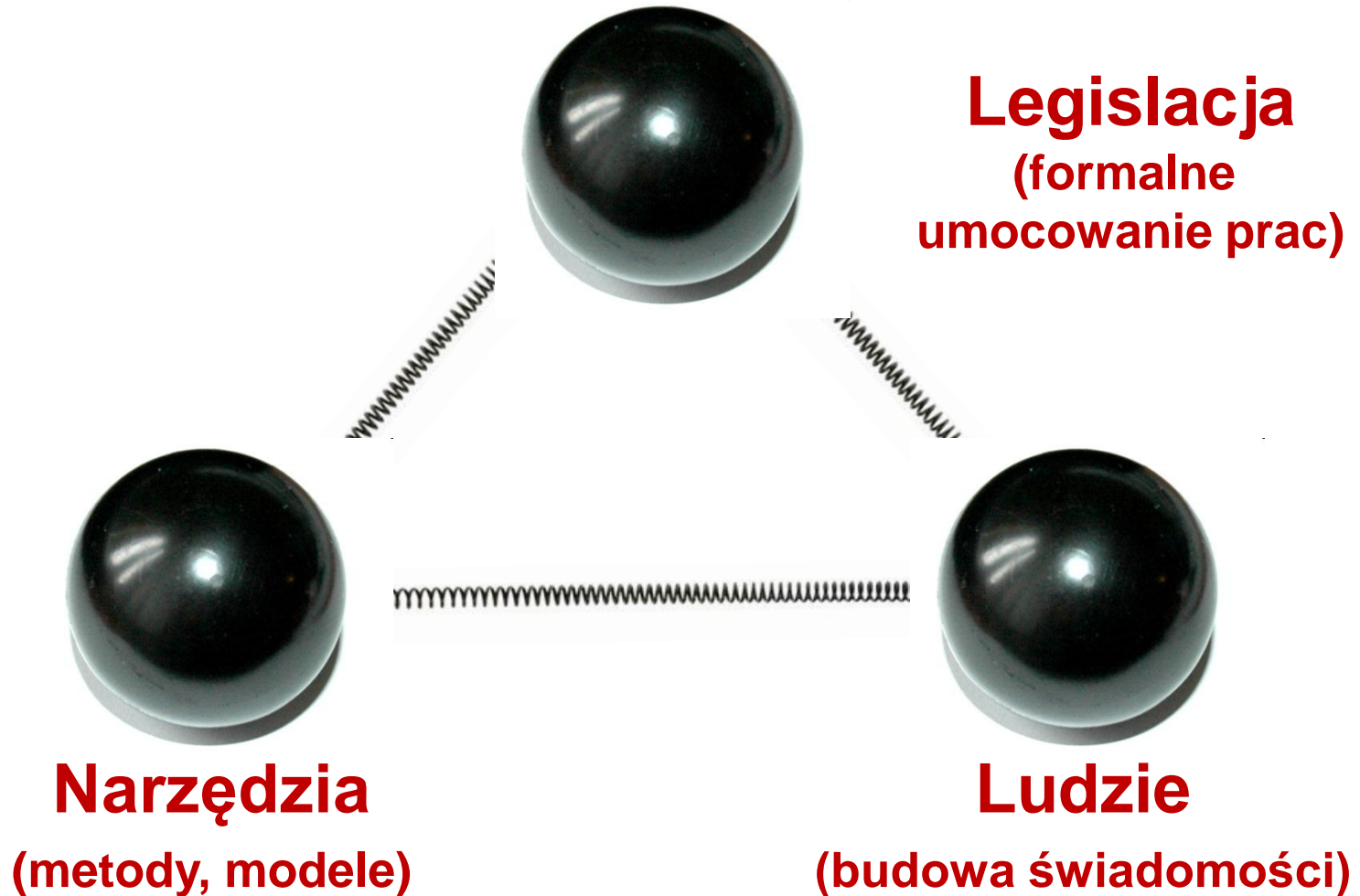

Konsekwencja...

- Na **poziomie centralnym** (np. MAiC lub CPI) mogą być wypracowane **ramy architektoniczne** oraz stworzona **architektura strategiczna**.
- Architektury segmentów, architektury systemów będą tworzone **lokalnie** (czy to w resortach, czy w samorządach), ale:
  - według jednego podejścia metodycznego (dopasowanego do specyfiki danej organizacji),
  - w zgodzie z architekturą strategiczną,
  - w oparciu o sformułowane i zatwierdzone pryncypia (kotwice) architektoniczne.

Podjęcie do wdrożenia koncepcji architektury korporacyjnej państwa

Podjęcie do wdrożenia koncepcji architektury korporacyjnej państwa

- Próba odpowiedzi na pytanie: czy na pewno i po co chcemy budować architekturę korporacyjną państwa.
- Formalne umocowanie:
  - Architektury korporacyjnej państwa
  - Ramy budowy architektury korporacyjnej państwa
- Umieszczenie **ciała mającego strategiczny głos doradczy** (np. podkomitet Komitetu Rady Ministrów do Spraw Cyfryzacji) w zakresie architektury korporacyjnej państwa
- Umieszczenie **zespołu operacyjnego** ds. Architektury Korporacyjnej Państwa (np. w Ministerstwie Cyfryzacji / CPI) i ustalenie jego kompetencji

Trzy poziomy odniesienia się do architektury korporacyjnej państwa

Ustawa o....

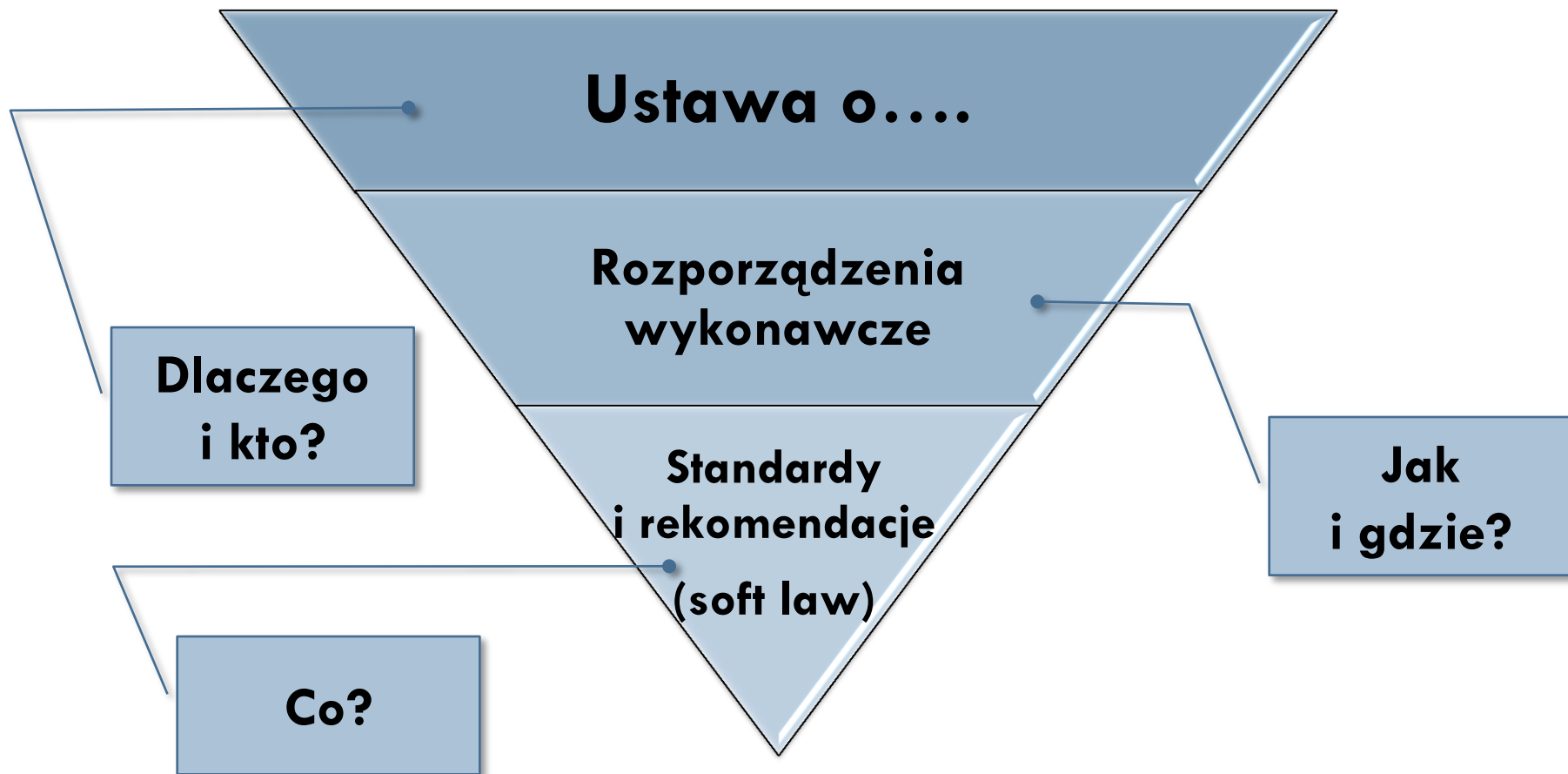

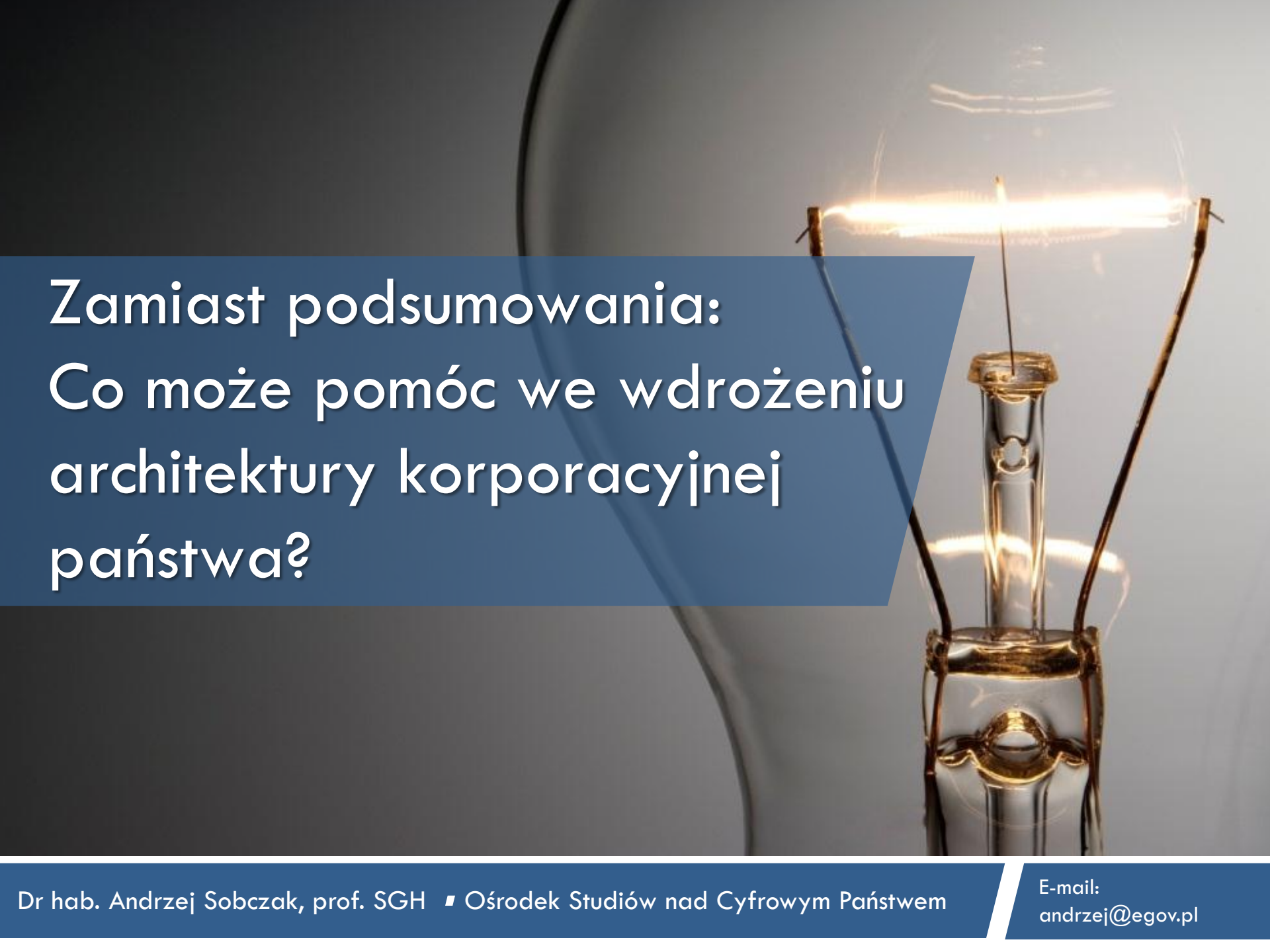
**Dlaczego
i kto?**

Trzy poziomy odniesienia się do architektury korporacyjnej państwa

Trzy poziomy odniesienia się do architektury korporacyjnej państwa

A glowing lightbulb is the central focus of the image. The filament is lit, casting a warm, golden light. The bulb is partially obscured by a semi-transparent blue triangle that points downwards and to the right. Inside this triangle, the main title of the presentation is written in white, bold, sans-serif font. The background is a soft, out-of-focus grey.

Zamiast podsumowania: Co może pomóc we wdrożeniu architektury korporacyjnej państwa?

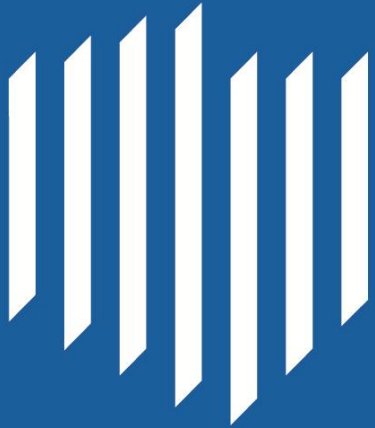

Co może pomóc w promocji koncepcji architektury korporacyjnej państwa?

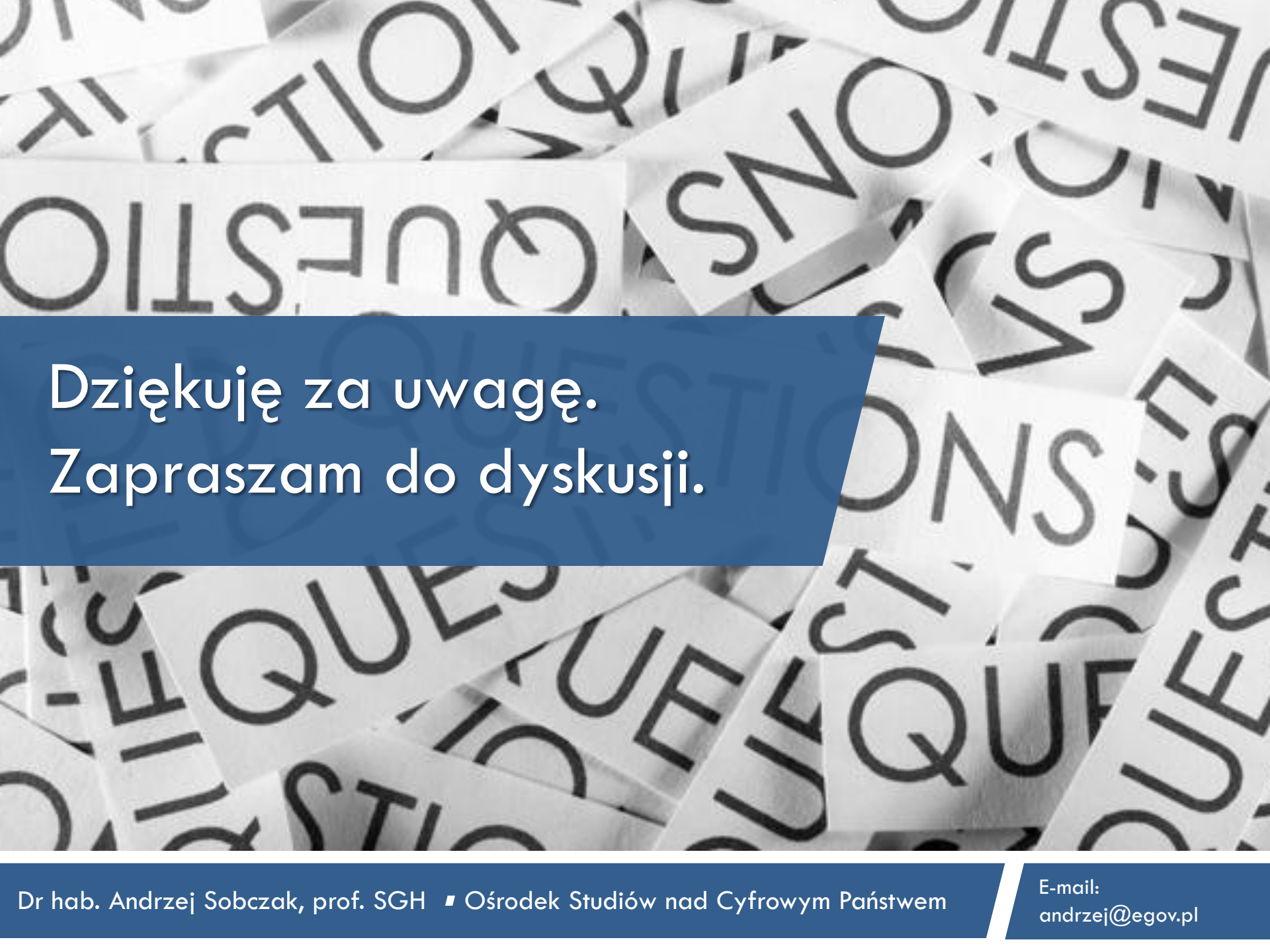
- **Trudności w realizacji złożonych przedsięwzięć IT jedynie na bazie podejścia projektowego**
  - Pokazanie, że mimo realizacji projektów nie zawsze da się osiągnąć założony efekt (brak „big picture”).
- **Wdrożenie budżetu zadaniowego w administracji publicznej**
  - Architektura korporacyjna może być podstawą do zarządzania takim budżetem.
- **Podniesienie świadomości u decydentów/polityków nt. strategicznej roli IT w administracji [w kontekście modernizacji Państwa]**
  - Rozwój Państwa to nie tylko mosty, drogi, kolej...
- **Powołanie w każdej dużej jednostce publicznej roli odpowiedzialnej za strategiczne zarządzanie rozwojem i nadzór nad IT**
  - Partner do rozmowy z decydentami politycznymi.

Rekomendacje dalszych działań

- Odniesienie się do samej koncepcji architektury korporacyjnej państwa w rządowych **dokumentach strategicznych**.
- Opracowanie **rozwiązań legislacyjnych** w zakresie umocowania architektury korporacyjnej państwa.
- Zaproponowanie „**marchewki finansowej**” dla jednostek, które będą wdrażały architekturę korporacyjną państwa.
- **Metoda małych kroczków** – w tym wykorzystanie doświadczeń innych krajów – w szczególności USA (pryncypia i standardy):
  - Budowanie świadomości wśród decydentów
  - Modele nie są najważniejsze – liczą się decyzje

OŚRODEK STUDIÓW NAD
CYFROWYM PAŃSTWEM

Dziękuję za uwagę.
Zapraszam do dyskusji.